

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2019/2020

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Veronika Abbasová
Identifikační číslo studenta: 23778015

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Filologie
Studijní obor: Teorie a dějiny literatur zemí Asie a Afriky
Identifikační čísla studia: 380967

Název práce: Téma homosexuality v dílech japonských modernistů

Pracoviště práce: Katedra sinologie (21-KSI)

Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: Mgr. Martin Tirala, Ph.D.
Oponent(i): Mgr. František Paulovič
doc. Mgr. Libuše Heczková, Ph.D.

Datum obhajoby : 16.12.2019   **Místo obhajoby :** Praha
Hlasování komise: prospěl/a: 3   neprospěl/a: 0

Průběh obhajoby: 11:36 Předsedkyně komise doc. Löwensteinová zahájila obhajobu, představila přítomné a členy komise (prof. Švarcová, doc. Heczková a doc. Löwensteinová) a oponenty (doc. Heczková, Dr. Paulovič). Školitel, Dr. Tirala, představil stručně studentku Veroniku Abbasovou a její studium. Vyzdvihl zvláště její široký záběr, vycházející mimo jiné z jejího předchozího studia českého jazyka a literatury. Dále pak vyzdvihl četné konferenční výstupy a publikace, vycházející z jejího doktorandského výzkumu, a publikaci monografie Fanfikce: Ženská literatura nového věku (2018). Dizertační práci hodnotí kladně, doporučuje k obhajobě. Oceňuje nový pohled, který studentka přináší na jinak známé spisovatele. 11:42 Předsedkyně dává slovo doktorandce, aby představila svou dizertační práci. Studentka krátce seznámila komisi s průběhem výběru tématu své dizertační práce, na čemž dokládala svůj dlouholetý zájem o tematiku homosexuality v literatuře, sahající až do magisterského studia. Skrze překladatelství se dostala k ženské literatuře a fanficcím. Odůvodnila vynechání autorky Mori Mari z původní pětice autorů, jimž se v dizertaci plánovala věnovat, a to na základě skutečnosti, že autorčina tvorba přesahuje rámec společného tématu a je v díle více zaměřena na vlastní psychiku. Zdůraznila svůj záměr ukázat spojení mezi modernistickou literaturou a komiksy manga. Teorii práce založila nejprve na doporučení školitele, ověřila si, že jde o nejlepší metodu, a dále se jí snažila doplnit strategiemi G.M. Pflugfeldera a konfrontuje s teorií M. Putny. Dále studentka obhajovala poměrně dlouhou část práce věnující se historickému pozadí. Touto částí práce se snažila přiblížit problematiku, tedy vidění homosexuality v Japonsku napříč historií,

širšímu publiku. Potřebovala blíže popsat existující diskurz, poukázat na odlišný přístup k této tematice i literatuře, představit alternativní pohled na historii literatury. Dále studentka během psaní disertační práce reagovala na výtku prof. Švarcové, směřovanou na výběr děl, a přidala k práci definici japonského modernismu, kdo je autorem modernismu, proč tito autoři mohou být spojováni dohromady apod. Díky této úvodní části se sama posunula ve svém přehledu a narazila na další autory, je si vědoma, že tyto kapitoly jsou delší, ale přišly jí nezbytné. Během analýzy děl rozdělila díla na dva proudy – čistou a populární literaturu. V dílech Kawabaty a Horiho je homosexualita brána jako přirozený vývoj během dospívání, ze které člověk musí vyrůst, zatímco na druhé straně stojí autoři, kteří berou homosexualitu až patologicky, či démonicky. Poslední část práce poukazující na vliv čisté literatury na mangu je kratší, ale studentka doufá, že na ni naváže dalším výzkumem.

11:57 Oponentka doc. Heczková přednesla hlavní body svého posudku. Označila práci za výborný příklad komparistické práce, studentka prokázala, na co vše může literatura poukázat, pokud je komparace postavená správně. Poukazuje, že studentka propojuje díla i s evropskou literaturou a v poslední části tuto propojenost zdůrazňuje. Oponentka projevila zájem o budoucí navazující výzkum. Oponentka položila otázku zaměřenou na vnitřní vazby v dané literatuře, proč si studentka myslí, že se přepólování stalo. Pokud jsou mangy pro dívky, co se odehrálo mezi modernismem a mangou? V práci je naznačeno, oponentku zajímá proces. Oponent Dr. Paulovič kladně hodnotil evidentní důkladnou teoretickou přípravu. Hodnotil práci jako zajímavou, vnesla nový pohled na známá díla. Ocenil spojení čisté a populární literatury. Jako jediný nedostatek považuje přílišnou délku kapitoly věnující se reflexi homosexuality v Japonsku, zároveň uznává, že studentka tuto část již vysvětlila a jde pouze o krátkou odbočku v celé práci. Kladně hodnotil závěrečnou kapitolu a také vidí potencial k dalšímu výzkumu.

Oponent položil dvě otázky, první na terminologii v dílech, proč se nepoužívá pojem bisexualita, jak je pojem homosexualita vnímán. A zda jsou další autoři k tomuto tématu, i když už částečně odpověď slyšel ve studentčině představené práci.

12:05 Studentka reaguje na položené dotazy. Doc. Heczkové odpovídá, že spojníkem byl autor Inagaki Taruho, jehož díla nepodrobila analýze, ale zmiňuje jeho sbírku esejů Estetika mezi chlupci, která vyšla s tématem homosexuality jako první, další autorky ho citovaly jako přímý zdroj. Mířil na ženské publikum už v 90. letech, v jistém smyslu vizionář, odhadl, co by ženy mohlo zajímat. V práci není zařazen, protože by ho studentka řadila spíše do jiného, uvolněnějšího stylu. Autorkám se pravděpodobně zalíbila alternativní konstrukce maskulinity a z toho se odvinul celý žánr. Dále studentka odpověděla na otázky Dr. Pauloviče. Queer teoretici nemají slovo bisexualita rádi, toto slovo se neobjevuje, co není heterosexuální, je označováno jako queer. Tématu bisexualitě se věnuje Kawabata, pokud se podíváme do starších reflexí, všichni jsou bisexuálové a pak z toho vyrůstou. Až do poloviny 20. století bisexualita nebyla běžným tématem.

12:15 Předsedkyně zahájila diskusi. Školitel se ptá, zda jsou autoři, kteří se tomuto tématu věnují, z LGBT komunity, jako tomu bývá na Západě. Studenta si není jistá, někteří ano, u jiných to není zřejmé. Předsedkyně komise se zeptala, jaká je situace v literatuře dnes, zda je tato literatura dnes považována za běžnou a více se vydává. Studentka reaguje, že produkce určitě vzrostla, po poválečném období, kdy se věnovalo různým šokujícím tématům, je dnes máloco šokující a je to tedy vnímáno jako více normální. Hlubší znalosti o dnešní queer literatuře nemá.

Dále studentka odpovídá na dotaz školitele, zda filmový žánr věnující se homosexualitě z 90. let, je inspirovaný mangou nebo

literaturou, že nezná přesné souvislosti mezi literaturou a filmovou tvorbou v 90. letech.

12:31 Předsedkyně komise ukončila diskuzi a samotnou obhajobu a zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci. Interní diskuze skončila v 12:39. Předsedkyně seznámila studentku s výsledkem obhajoby (tři hlasy pro, žádný proti). Obhajoba byla klasifikována jako: prospěla.

Klasifikace obhajoby:

Předseda komise:

doc. PhDr. Miriam Löwensteinová, Ph.D. ....
(přítomen)

Členové komise:

prof. Zdeňka Švarcová, Dr. (přítomen) .....

doc. Mgr. Libuše Heczková, Ph.D. ....
(přítomen)